5.SINIF 4. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık TEKİRDAĞ Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Genel ağdan bilgi edinirken dikkate alınması gereken soruları işaretleyiniz .

- ☐ Bilginin kaynağı güvenilir mi?
- ☐ Sitenin görseli güzel görünüyor mu?
- ☐ Bilgi güncel mi?
- ☐ Sitenin uzantısı ‘’edu’’ veya ‘’gov’’ ile devam ediyor mu?
- ☐ Araştırma yaptığım site çok fazla kişi tarafından takip ediliyor mu?
- ☐ Sitenin isminin başında https:// yazıyor mu?

2. Aşağıdaki cümleler doğru ise (D), yanlış ise (Y) bölümüne işaret koyunuz.

D	Y	Cümle
		Gelişen teknoloji bilgiye ulaşmayı zorlaştırmıştır.
		Araştırmamı yaparken resmi kurum sitelerini takip ederim.
		Genel ağdan elde ettiğim bilgiyi başka kaynaklardan araştırırım.
		Genel ağın bilinçsiz kullanımı kimlik hırsızlığı başta olmak üzere pek çok soruna yol açabilir.
		Gelen e-postaların hepsini açarız.
		Şifrelerimiz kolay tahmin edilebilir olmalıdır.
		Araştırmalarımızın sonunda kaynakça mutlaka olmalıdır.
		Sosyal Medya kullanımı sosyal ilişkilerimizi güçlendirir.

3.

Cesur | Kararlı | Şüpheci | Tarafsız | Disiplinli | Planlı

Yukarıda bilim insanlarına ait özellikler verilmiştir.

Verilen özellikleri uygun cümlelerle eşleştiriniz.

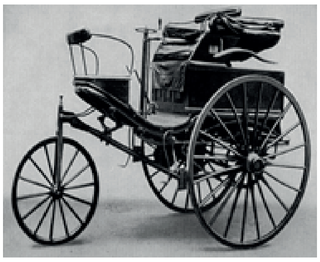
- Bilim insanları çalışmalarını, sonuca ulaşana kadar sürdürür. ....
- Bilim insanları olayları olduğu gibi kabul etmez. ....
- Bilim insanları araştırmaları sonunda ulaştıkları bilgileri olduğu gibi açıklar, kişilere göre davranmaz. ....
- Bilim insanları zamanı verimli kullanır. ....
- Bilim insanları önyargısızdır. ....

4. Teknolojik buluşları etkiledikleri alanlarla eşleştiriniz.

Telefon

Eğitim

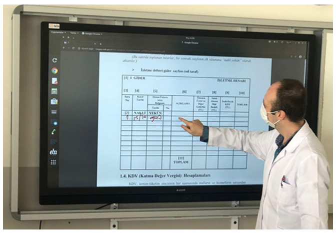
Otomobil

Haberleşme

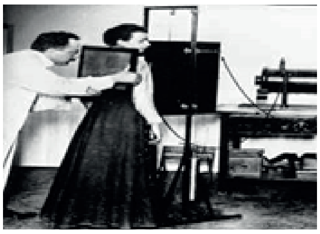
Televizyon

Sağlık

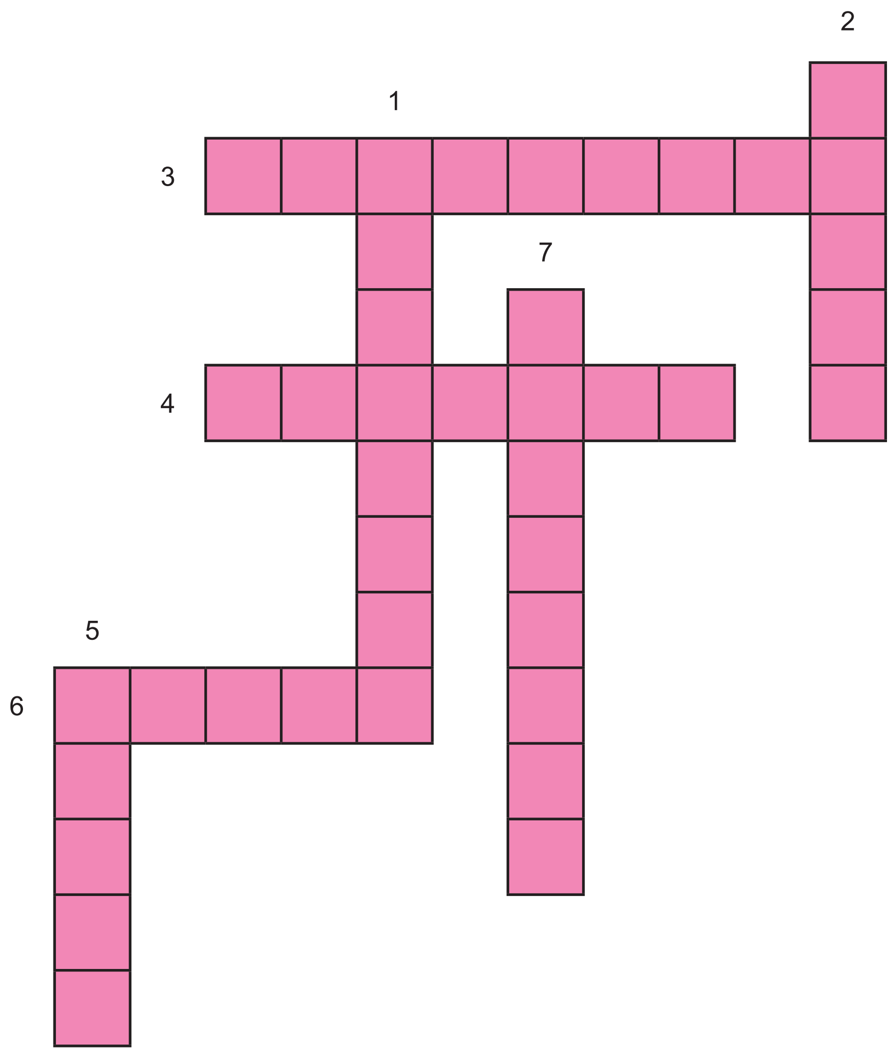
Akıllı tahta

Ulaşım

Röntgen Cihazı

5. Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

SOLDAN SAĞA

3. İnsanların ihtiyaçlarının karşılanması için aletlerin yapılması, üretimin geçekleştirilmesini sağlayan bilgi teknik ve yetenekler bütünü.
4. Bilgisayar ağlarının birbirine bağlanması sonucu ortaya çıkan herhangi bir sınırlaması ve yöneticisi olmayan uluslararası bilgi iletişim ağı.
6. İnsanlar arasında iletişim sağlayan kitle iletişim araçlarının tümü.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Bir araştırma ve incelemede yararlanılan kaynak kitapları ve yapıtları gösteren liste.
2. Evrenin veya olayların bir bölümünü konu olarak seçen, deneye dayanan yöntemler ve gerçeklikten yararlanarak sonuç çıkarmaya çalışan düzenli bilgiler bütünü.
5. Yeni bir buluş ortaya koyan kişi.
7. Kişiler arasında duygu, düşünce, bilgi ve haber alışverişi.

6. Aşağıdaki tabloda, araştırma yaparken takip edilmesi gereken yollar karışık olarak verilmiştir. Doğru sıralama için ifadelerin başında bulunan harfleri sırasıyla yazınız ve anahtar kelimeyi bulunuz.

P	Kaynakça hazırlamak
A	Edinilen bilgileri asıllarını koruyarak not etmek
K	Araştırma konusunu belirlemek
T	Bilgi kaynaklarından araştırma konusuna uygun bilgileri derlemek
İ	Araştırma konusu hakkında bilgi edinilecek kaynakları belirlemek

ANAHTAR KELİME: ....

7. Aşağıdaki tabloda, buluş yapanlara ve bilim insanlarına ait olan ve olmayan özellikler verilmiştir.

- Hata yapmaktan korkmak
- Meraklı olmak
- Ümitsiz olmak
- Ön yargılı olmak
- Araştırmacı olmak
- İşin kolayına kaçmak
- Yeniliklere açık olmak
- Sabırlı olmak
- Zorluklar karşısında pes etmek
- Planlı çalışmak

Tabloda verilen özellikleri uygun kutucukların içine yazarak gruplayınız.

BİLİM İNSANLARINA AİT ÖZELLİKLER	BİLİM İNSANLARINA AİT OLMAYAN ÖZELLİKLER

8. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

	Yapılan araştırmada kaynakça kısmına sadece kitap isimleri yazılmalıdır.
	Sosyal medyaya aktarılan bilgilerin güvenirliği yüksektir.
	Medya okuryazarlığı becerisine sahip bireyler medya araçlarından doğru yararlanır.
	Teknoloji kullanımı insan ilişkilerinde bazı olumsuzluklara neden olabilir.
	Genel Ağ üzerinden eriştiğimiz bilgilerin doğruluğuna inanmalıyız.

9. Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları,kutucuklarda verilen ifadelerden uygun olanlarıyla tamamlayınız.

bilim insanı	**ansiklopedi**	**icat**	**medya**
bilgi kaynağı	**kaynakça**	**bilimsel düşünme**	**süreli yayın**

İnsanlar arasında iletişim sağlayan kitle iletişim araçlarının tümüne ………………… denir.

Bir aleti, aygıtı ve yöntemi ilk kez bulma işine ……………………….………………… denir.

Bilimsel bilgiye ulaşmak için sistematik olarak çalışan kişilere ……………………… denir.

Düzenli aralıklarla yayımlanan gazete ve dergilere ……………………………………denir.

Belli bir yönteme göre düzenlenen; herhangi bir konu hakkında ayrıntılı bilgi içeren, genellikle birkaç ciltten oluşan kitaplara …………………………………… denir.

Bilgi edinmek amacıyla kullanılan her türlü kaynağa ………………………………… denir.

Bir araştırma veya incelemede yararlanılan kaynakları gösteren listeye ………………… denir.

Mevcut bilgiler kullanarak yeni bilgiler ortaya koyma işlemine …………………………… denir.

10. Aşağıda verilen bilgilerin doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

(   ) Galileo elektriği bulmuştur.

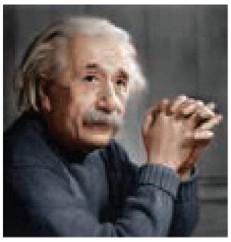
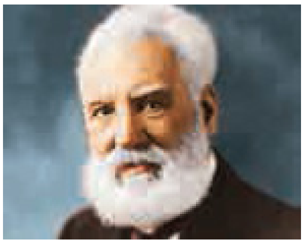
(   ) Sütü pastörize etme yöntemini Newton bulmuştur.

(   ) Bilim insanlarının amacı insanlara faydalı olmaktır.

(   ) El Cezeri makine ve robotlar hakkında çalışma yapmıştır.

(   ) İbn-i Sina tıp alanında çalışmalar yapmış önemli bir bilim insanıdır.

11. Verilen bilgiler ile bilim insanlarını eşleştiriniz.

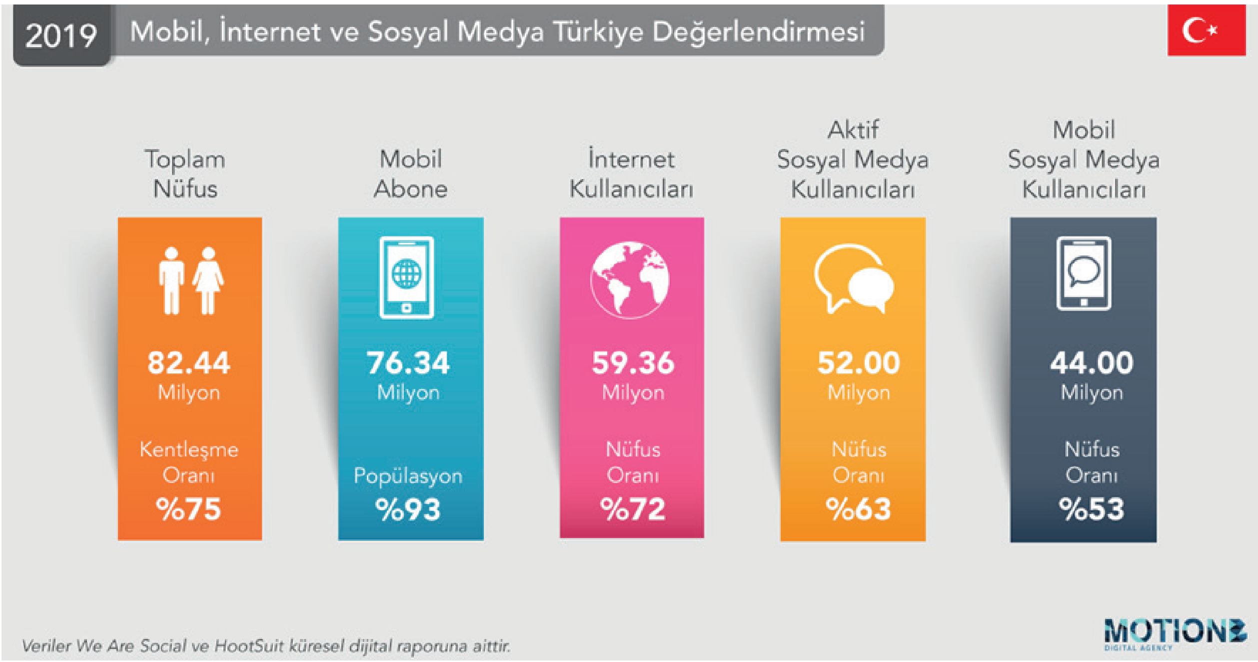
<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Thomas Edison</td><td>Albert Einstein</td><td>A. Graham Bell</td><td>Prof. Dr. Aziz Sancar</td></tr>
<tr><td>………..</td><td>………….</td><td>…………</td><td>…………</td></tr>
<tr><td>1</td><td colspan="3">1921 yılında Nobel Fizik Ödülü’nü kazanmış Alman asıllı bilim insanıdır.</td></tr>
<tr><td>2</td><td colspan="3">DNA onarım mekanizmaları konusundaki buluşu ile 2015 yılında Nobel Kimya Ödülü’nü kazanmış bilim insanımızdır.</td></tr>
<tr><td>3</td><td colspan="3">Elektrik ampulünü icat etmiş Amerikalı bilim insanıdır.</td></tr>
<tr><td>4</td><td colspan="3">Telefonun icadı ile tanınan İskoç bilim insanıdır.</td></tr>
</table>

12. Sanal ortama bağlanacağımız teknolojik aletlerde güvenlik önlemleri bulunmaktadır. Bunun yanında virüsler Genel ağ bağlantılı teknolojik aletlerimiz için önemli bir tehdit oluşturur.

Teknolojik aletleri güvenli bir şekilde kullanmak için yapılması gerekenleri işaretleyiniz.

- ☐ Lisanslı anti-virüs programları yüklemeliyiz.
- ☐ http:// uzantılı her bağlantıya güvenmeliyiz.
- ☐ USB bellekleri kullanmadan önce virüs taraması yapmalıyız.
- ☐ Bilgisayarımızdaki önemli verileri mutlaka yedeklemeliyiz.
- ☐ İlgimizi çeken haberleri her zaman açmalıyız.

13.

Yukarıda verilen bilgilere göre doğru olan ifadeleri işaretleyiniz.

Doğru	Yanlış	Cümle
		2019 yılı Türkiye'nin nüfusu 82,44 milyondur.
		Mobil abonelerin tamamı sosyal medya kullanmaktadır.
		Sosyal medya kullanımının büyük çoğunluğu mobil üzerindendir.
		İnternet kullanıcılarının tamamı kentlerde yaşamaktadır.
		Türkiye nüfusunun %93 ünün mobil aboneliği bulunmaktadır.
		Sosyal medyayı en çok kadınlar kullanmaktadır.
		Nüfusun %63'ü sosyal medya kullanmaktadır.
		Türkiye'de 60 milyona yakın insan internete ulaşabilmektedir.
		İnternet kullanıcıları aynı zamanda sosyal medya da kullanmaktadır.
		Mobil sosyal medya kullanıcıları daha çok gençlerdir.

14. Öğretmeninin verdiği araştırma ödevini yapacak olan Nazlı'nın hangi unsurlara dikkat etmesi gerektiğini aşağıda yer alan ifadelerin karşısındaki kutucuklara işaretleyiniz.

- ☐ Birden fazla kaynak taraması yapması
- ☐ Başkasının fikirlerini kendi fikirleri gibi sunması
- ☐ Yaptığı alıntıları tırnak işareti ile belirtmesi
- ☐ Genel ağdaki bilgileri sorgulamadan kabul etmesi
- ☐ Araştırmalarını kopyala, yapıştır yöntemiyle yapması
- ☐ Araştırmalarını rapor halinde sunması
- ☐ Yararlandığı kaynakları belirtmesi

15. Aşağıda verilen icatları mucitleri ile eşleştiriniz.

Telefon

Televizyon

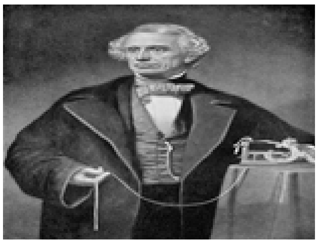
Teleskop

Ampul

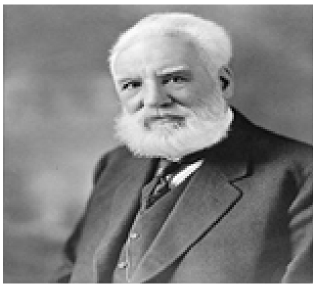
Telgraf

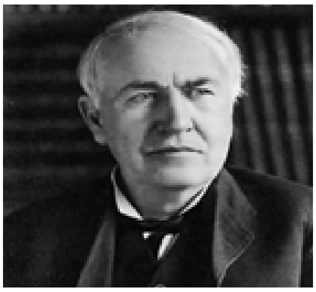
Samuel Morse

John Logie Baird

Graham Bell

Thomas Edison

Hans Lippershey

16.

KAYNAKÇA

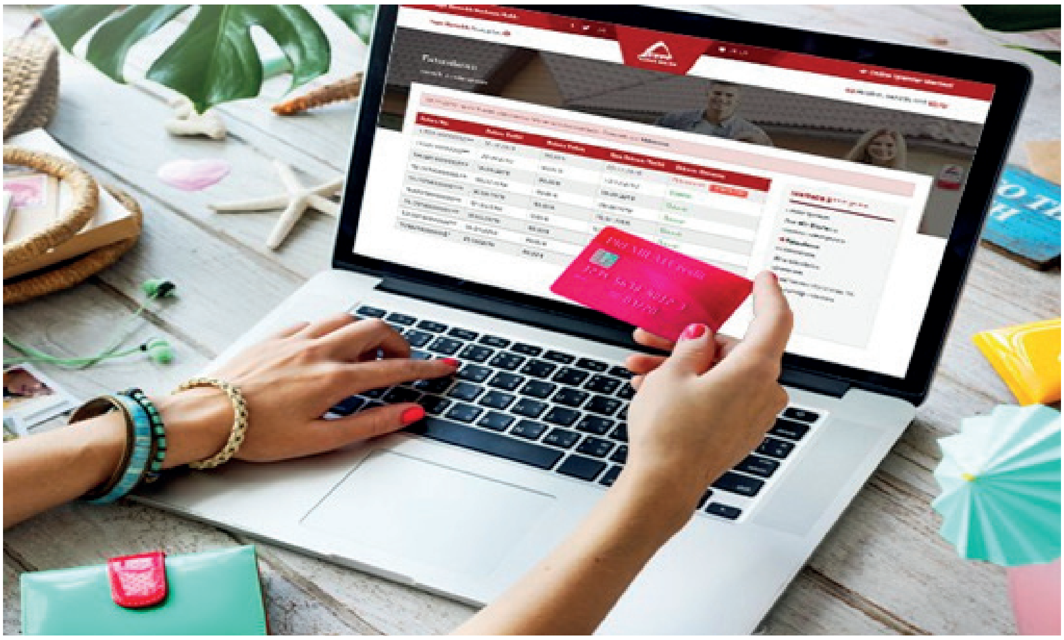
Kocatürk, U. (2005). Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri. Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu

Maner, Ç. (2015). Tarih Canavarı Mezopotamya. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları

Yaptığımız bir araştırmada Kaynakça bölümünde olması gerekenleri yanındaki kutucuklara işaretleyiniz.

- ☐ Yazarın adı ve soyadı
- ☐ Satış fiyatı
- ☐ Basım yeri ve yılı
- ☐ Kitabın adı
- ☐ Sayfa sayısı
- ☐ Kitabın yayınevi
- ☐ Kitabın özeti
- ☐ Kitabın boyutu

17.

İnternet alışverişi yaparken dikkat edilmesi gerekenleri ifadelerin karşında yer alan kutucuklara işaretleyiniz.

- ☐ Alışverişi güvenli internet bağlantısı kullanarak gerçekleştirmek
- ☐ Beğendiğimiz ürünün çok ucuz olduğunu görünce hemen almak
- ☐ İnternet tarayıcısını güncel tutmak
- ☐ Başka birinin gönderdiği alışveriş linkine bağlanmak
- ☐ Online alışverişe özel bir mail adresi kullanmak
- ☐ URL'sine bakıldığında https:// ile başlayan siteleri kullanmak
- ☐ Alışveriş yaparken istenen bütün kişisel bilgileri vermek
- ☐ Alışveriş sonrası banka hesaplarını sık sık kontrol etmek

18.

Siber Zorbalık; İnternet ortamındaki aşağılama, iftira, dedikodu, taciz, tehdit, dışlama, rencide etme amaçlı davranışlardır.
Siber zorbalığa uğruyorsanız bunun sizin suçunuz olmadığını ve herkesin başına gelebileceğini unutmayın.
Yukarıdaki tavsiyelere uyarak siber zorbalığın olumsuz etkilerinden korunun.

Yukarıda verilen uyarılara göre Siber Zorbalık hakkında bilinçli olan bireylerin yapması gereken davranışları ifadelerin karşısında yer alan kutucuklara işaretleyiniz.

- ☐ İletişim araçları ve internet bilinçli kullanılmalıdır.
- ☐ Dikkat çekici haberler rahatlıkla okunabilir.
- ☐ Kişisel bilgiler başkalarıyla paylaşılmamalıdır.
- ☐ Sosyalleşmek adına tanımadığımız kişilerle sohbet edilebilir.
- ☐ Değişik cihazlardan bağlantı kurularak özel işler yapılabilir.
- ☐ Güvenlik (anti virüs vb.) yazılımları güncel olmalıdır.
- ☐ Gelen mesajların hepsi kısa sürede okunmalıdır.
- ☐ Yüz yüze ilişkilerdeki etik kurallar sanal ortamda da aynı şekilde uygulanmalıdır.
- ☐ Yaşadığımız problemleri yakınlarımızla paylaşmalıyız.
- ☐ Ele geçirilmesi ve tahmin edilmesi zor kullanıcı şifresi belirlenmelidir.

19. Aşağıdaki bulmacada bilim insanlarının özelliklerini bularak üzerini boyayınız.

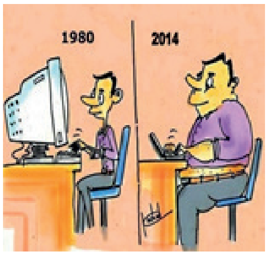
S	E	Ş	M	E	R	A	K	L	I	Y	P	A	E	R	N	Z
I	J	Ü	L	Ş	T	Ç	O	F	Ö	U	E	R	P	K	E	K
O	Y	E	N	İ	L	İ	K	L	E	R	E	A	Ç	I	K	İ
L	G	I	Ü	B	A	L	D	F	D	K	A	Ş	K	G	T	B
D	E	Ç	A	L	I	Ş	K	A	N	Y	E	T	I	Y	E	L
Ü	D	O	B	J	E	K	T	İ	F	I	H	I	H	S	R	A
R	A	K	R	N	O	P	A	F	V	A	O	R	A	A	Ü	Z
Ü	E	Y	S	M	L	Ğ	R	L	C	H	M	M	H	B	C	İ
S	P	Ö	N	Y	A	R	G	I	L	I	J	A	B	I	V	S
T	T	N	A	K	T	Ş	Ü	J	A	E	Ö	C	Z	R	O	T
V	İ	L	T	E	R	Y	A	G	E	A	T	I	T	L	Ğ	İ
A	Y	Ü	R	Y	Ü	K	Ö	J	P	L	A	N	L	I	Ç	M
E	R	I	B	E	N	C	İ	L	Ö	Z	Ğ	E	T	A	U	Ü

20.

A

B

C

D

E

F

G

H

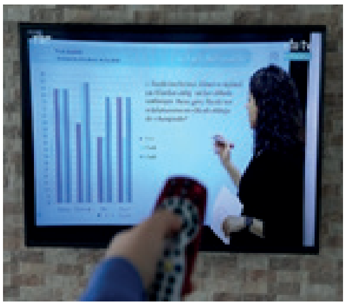
Son yüzyılda teknolojinin gelişmesi, iletişim konusunda olumlu /olumsuz bir çok etki ortaya çıkarmıştır. Verilen görsellerden hangilerinin olumlu hangilerinin olumsuz olduğunu ilgili bölümlere yazınız.

OLUMLU

OLUMSUZ

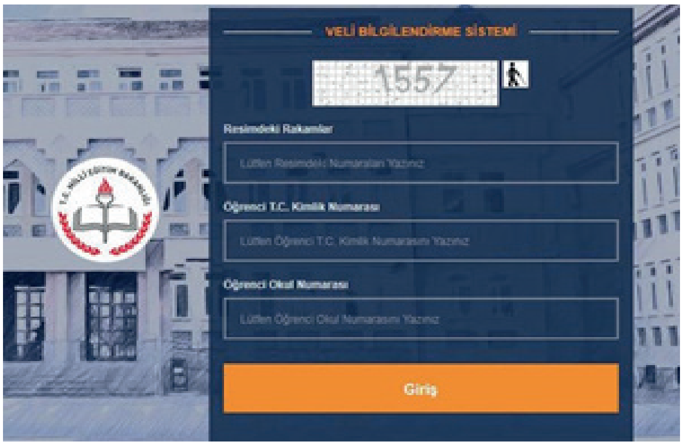
21. Kitle iletişim araçları, genel bir tanımla insanların uzak yakın demeden dünyada olup bitenler hakkında aynı anda bilgi almalarını sağlayan ve teknik ileti ağıyla geniş kitleleri birbirlerine bağlayan araçlara denir.

Aşağıda verilen kitle iletişim araçlarının hangilerinin görsel veya işitsel olduğunu altlarına yazınız.

22.

Veliler okula gelmeden öğrencilerin not bilgilerine e-okul uygulamasını kullanarak ulaşabilirler.	**Hastanede sıra almak için https://www.mhrs.gov.tr adresi kullanılabilir veya Alo 182 aranarak randevu alınabilir.**

Açıklamalar aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olabilir?

A) Teknoloji bilgiye ulaşmayı nasıl etkilemiştir?
B) Teknolojinin devlet hizmetlerine ulaşmaya etkisi ne olmuştur?
C) Teknolojinin gelişmesinin aile ve komşuluk ilişkilerine etkisi nedir?
D) Genel ağ kullanımı sosyalleşmeyi ve toplumsal ilişkileri nasıl etkilemiştir?

23.

Diyaliz cihazı,gözlük ve protezlerin gelişmesi insan yaşamının kalitesini arttırdı.

Tren,uçak,otomobil gibi araçlar sayesinde seyahatlerin süresi kısaldı.

Görüntülü konuşma imkanları uzaktaki akrabalarımızla hasret gidermemizi sağladı.

Yukarıda verilen açıklamalarda hangisiyle ilgili bir gelişmeden söz edilmemiştir?

A) Ulaşım B) Sağlık C) Haberleşme D) Eğitim

24. Medya okuryazarlığı; yaygın kabul gören tanımıyla, çeşitli türden (görsel, işitsel, basılı, vb.) medya mesajlarına erişebilme, erişilen medyaları eleştirel bakış açısıyla çözümleyip değerlendirebilme ve kendi medya iletilerini üretebilme becerisidir.

Buna göre aşağıdaki çocuklardan hangisi medya okuryazarlığı becerisine sahip değildir?

A)

İzleyeceğim programları seçerken akıllı işaretlere dikkat ederim.

B)

Sanal ortamda okuduğum her bilgiyi doğru kabul ederim.

C)

Başında https:// olmayan sitelerin güvenli olmadığını bilirim.

D)

Genel ağdan elde ettiğim bilgilerin doğruluğunu başka kaynaklardan kontrol ederim.

25. Aşağıdakilerden hangisi sosyal medya kullanımının olumsuz sonuçlarından biridir?
A) Uzaktaki arkadaşlarımızdan haberdar olunması
B) İnsanların olaylar karşısında duyarsız kalmaması
C) İnsanların birbirlerinin özel hayatlarını takip edebilmesi
D) Yardım kampanyalarının daha fazla kişiye duyurulabilmesi

26. Sanal ortamda dolandırıcılık gibi sorunlarla karşılaşmamak için;
* Kişisel bilgiler gibi kolay tahmin edilebilecek bilgiler parola olarak kullanılmamalıdır.
(Örneğin doğum tarihiniz, adınız, soyadınız, ... gibi)
* Ardışık harf ve rakamlar kullanılmamalıdır.
* Çoğu kişinin kullanabildiği aynı veya çok benzer yöntem ile geliştirilmiş kolay tahmin edilebilir olmamalıdır.

Buna göre sanal ortamda şifre almak isteyen biri için aşağıdakilerden hangisi daha güvenlidir?

A) esra2020 B) abcd1234 C) E6.Rn+Ck D) BJK1903

27.
1. Nükleer ve biyolojik silahların yapılması
2. Elektronik araç – gereçlerin radyasyon yayması
3. Hastalıkların kısa sürede teşhis edilmesi
4. Dünyadaki gelişmelerden haberdar olunması
5. Sosyal ilişkilerin zayıflaması
6. Ulaşım araçlarının geliştirilmesi

Yukarıda verilen maddelerden hangileri teknolojinin olumsuz etkilerine örnek olarak gösterilebilir?

A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 4 C) 3, 5, 6 D) 1, 2, 5

28. Geniş bir hayal gücüne sahip olan Isaac Newton sürekli gökyüzünü seyrediyor ve gözlemlerini bir deftere not ediyordu. Üniversite yılları Newton'un hayatının dönüm noktası oldu. Çalışmayı, yeni bilgiler öğrenmeyi, gözlem yapmayı, astronomi ve matematik kitapları okumayı çok severdi. Kendinden önceki dönemlerde yaşayan bilim insanlarının yaptığı çalışmaları okurdu.

Yukarıdaki metinden hareketle hangisi bilim insanlarının bir özelliği olamaz?

A) Meraklı B) Araştırmacı C) Önyargılı D) Sabırlı

29. Genel Ağ üzerinden ulştığımız bilgileri değerlendirmek, doğruluğunu ve güvenirliğini sorgulamak bizim sorumluluğumuzdur.

Aşağıdakilerden hangisi bu ifadeye uygun olan davranışlardan birisi değildir?

A) Şüphelendiğimiz bilgileri farklı adreslerden kontrol etmek
B) Edindiğimiz bilgileri eleştirel bakış açısıyla değerlendirmek
C) Karşımıza çıkan bilgilerin hemen doğru olduğunu kabul etmek
D) Bağlantı adreslerinde "https:// " ifadesinin olduğundan emin olmak

30. Aşağıdakilerden hangisi bir bilim insanında bulunması gereken özelliklerden <u>değildir</u>?

A) Meraklı olma B) Yaratıcı zekâ C) Bencillik D) Gözlem yapma

31. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte günümüzde bilgi kaynaklarımız da değişikliğe uğramıştır. İnsanlar Genel ağ bağlantılı akıllı telefonlar, bilgisayarlar ve tabletler yardımıyla sanal ortamda istedikleri bilgiye ulaşmaktadır. Sanal ortam insanların önemli bir kısmı için bilginin ana kaynağı konumuna gelmiştir. Bununla birlikte sanal ortamda edinilen bilgilerin doğruluğu ve güvenirliği de önem taşımaktadır.

Buna göre sanal ortamın kullanımı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Sanal ortamda aradığımız bilgiye kolayca ulaşabiliriz.
B) Sanal ortam doğru bilgi aktarımında en güvenilir kaynaktır.
C) Günümüzde bilgiye ulaşmada farklı kaynaklar bulunmaktadır.
D) Sanal ortamda edinilen bilgiler her zaman güvenli olmayabilir.

32. Aşağıdakilerden hangisi medya araçlarından birisi <u>değildir</u>?

A)

B)

C)

D)

33.

Medyanın insanlara verdiği mesaj yoğunluğunun fazla olması nedeniyle insanlar doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmada zorluk yaşamaktadır. Medya mesajlarına ulaşmak ve onları doğru bir şekilde sorgulayıp çözümleyebilmek medya okuryazarlığı becerisini gerektirmektedir.

Buna göre medya okuryazarlığı becerisine sahip bir bireyden hangi davranış <u>beklenemez</u>?

A) Medya verilerini doğru değerlendirir.
B) Medyada karşılaştığı mesajları çözümler.
C) Medyadan elde ettiği bilgileri her zaman doğru kabul eder.
D) Medyadaki doğru ve güvenilir bilgilere kısa sürede ulaşır.

34. Genel ağ kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte siber suçlar da artmıştır. Bunların başında kimlik hırsızlığı ve dolandırıcılık gelmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kimlik hırsızlığı ve dolandırıcılığa karşı alınacak önlemlerden birisi olamaz?

A) Sanal ortamda kişisel bilgiler paylaşılmamalıdır.
B) Sanal ortamda kullanılan şifrelerin tümü aynı olmalıdır.
C) Kredi kartı kaybolduğunda banka aranarak kart iptal edilmelidir.
D) Ardışık harf ve sayılardan oluşan ifadeler şifre olarak kullanılmamalıdır.

35. **“**Geçmişte şehirler arası veya ülkeler arası seyahat etmek zaman alıyordu. Günümüzde ulaşım teknolojisindeki gelişmeler sayesinde insanlar bir şehirden başka bir şehre ve ülkeler arasında kolaylıkla seyahat edebilmektedir.”

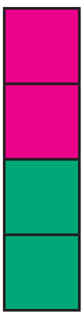
Verilen ifade teknolojinin hangi yönünü vurgulamaktadır?

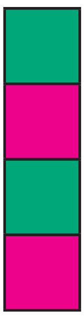
A) İletişimi arttırması
B) Hız ve zaman kazandırması
C) Sosyalleşmeyi azaltması
D) Yaşamı zorlaştırması

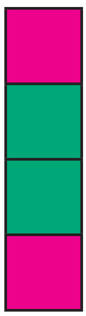
36.

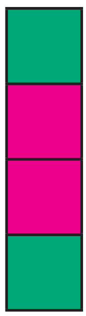
	Teknolojik aletlerimizde kullandığımız yazılımlar güncel olmalıdır.
	Sosyal medya hesaplarında kişisel bilgilerimizi paylaşmalıyız.
	Sanal ortamda az bilinen alışveriş sitelerini daha çok tercih etmeliyiz.
	Sanal ortamda edindiğimiz bilgileri eleştirmeliyiz.

Verilen ifadelerin doğru olanların başındaki kutucuğu “pembe” renge, yanlış olanların başındaki kutucuğu “yeşil” renge boyadığımızda doğru seçenek aşağıdakilerden hangisi olur?

A)

B)

C)

D)

37.

Bilgi edinmek amacıyla kullanılan her türlü kaynak bilgi kaynağıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bilgi kaynaklarına örnek gösterilemez?

A) Bilimsel kitaplar B) Süreli yayınlar C) Genel Ağ D) Günlükler

38. Aşağıda araştırma yaparken takip edilmesi gereken aşamalar verilmiştir.

1. Araştırma konusu hakkında bilgi edinilecek kaynakları belirlemek.

2. Araştırma konusunu belirlemek.

3. Bilgi kaynaklarından araştırma konusuna uygun bilgileri derlemek.

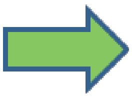
4. Edinilen bilgileri asıllarını koruyarak not etmek.

5. Kaynakça hazırlamak.

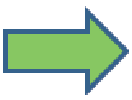
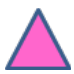
Buna göre kaç numaralı ifadeler yer değiştirilirse doğru sıralama sağlanmış olur?

A) 1 ve 2 B) 1 ve 3 C) 2 ve 3 D) 3 ve 4

39.

	Eserin yazarının adı, soyadı.
	Genel ağ kaynaklarının bağlantı adresleri
	Eserden hangi tarihte yararlanıldığı
	Eserin basıldığı yer ve yıl

Kaynakçada bulunması gereken bilgiler bir grup oluşturulduğunda yukarıdaki ifadelerde verilen şekillerden hangisi bu grubun dışında kalır?

A) B) C) D)

40.

Sosyal Bilgiler dersinde araştırma ödevi yapmak istiyordum. Bunun için öncelikle merak ettiğim bir konu belirledim. Kaynakları araştırdım. Edindiğim kaynaklardan konu ile ilgili bilgileri topladım. Edindiğim bilgileri not ettim. Hazırlamış olduğum araştırma çalışmamı öğretmenime teslim ettim.

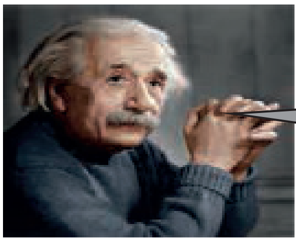

Araştırma ödevini teslim eden Kerem'e öğretmeni; "Aferin Kerem araştırmanı çok güzel yapmışsın ancak bilimsel etiğe uygun davranmamışsın; çünkü .... " demiştir.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa cümle doğru tamamlanmış olur?

A) Bilgileri not etmişsin.
B) Araştırma konusu belirlemişsin.
C) Farklı kaynaklardan faydalanmışsın.
D) Yaralandığın kaynakları belirtmemişsin.

41.

Hayatında hiç hata yapmayan insan yeni bir şey denememiştir.

I. Yeniliklere açık olmak
II. Zorluklar karşısında pes etmemek
III. Hata yapmaktan korkmak

Einstein' in sözünden, bilim insanlarının yukarıda verilen özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

42.

Bilimsel Düşünme	Medya Okuryazarlığı	Mesafeli Alışveriş	Medya

* İnsanlar arasında iletişim sağlayan kitle iletişim araçlarının tümü.
* Genel ağ üzerinden alışveriş yapmak.
* Mevcut bilgileri kullanarak yeni bilgiler ortaya çıkarma çabası.

Tabloda verilen kavramlarla açıklamalar eşleştirildiğinde hangi kavram <u>dışarıda kalır</u>?

A) Medya
B) Mesafeli Alışveriş
C) Bilimsel Düşünme
D) Medya Okuryazarlığı

43. İnsanların geçmiş dönemlerde ortaya koyduğu buluşlar sonraki dönemlerde teknolojinin ilerlemesini kolaylaştırmıştır. Her yeni buluş hayatımızı daha da kolaylaştırmış, sosyal ve toplumsal ilişkilerimizi etkilemiştir. Teknolojinin bilinçsiz kullanımı toplumsal ilişkilerimizde olumsuzlukları da beraberinde getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi teknolojinin bilinçsiz kullanımının sonuçlarına örnek gösterilebilir?

A) Teknoloji araç gereçlerin ulaşımı kolaylaştırması
B) Mağazalara gitmeden de alışveriş imkânının olması
C) Teknolojinin kullanımı ile birlikte kişiler arası iletişimin azalması
D) Sağlık alanındaki gelişmelerle hastalıkların kısa sürede teşhis edilmesi

44. Teknolojinin insan yaşamına olumlu etkileri olduğu gibi olumsuz etkileri de vardır.

I. Haberleşme imkânı gelişmiştir.
II. Vatandaşlık hizmetleri kolaylaşmıştır.
III. Teknoloji bağımlılığı artmıştır.

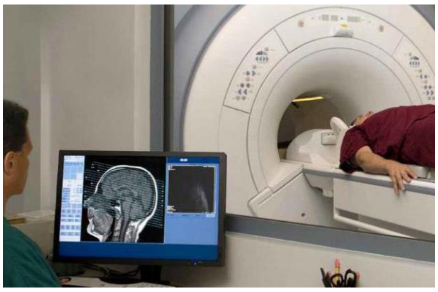
Yukarıdakilerden hangileri teknolojinin toplum hayatına olumlu etkilerindendir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

45. Günümüzde teknoloji hayatımızın farklı alanlarına etki etmekte ve hayatımızı kolaylaştırmaktadır.

Yukarıdaki görseller incelendiğinde teknolojinin hangi alanda etkisinden <u>söz edilemez</u>?

A) Ulaşım B) Sağlık C) Eğitim D) Haberleşme

46. Günümüzde genel ağ kullanımının yaygınlaşması ile birlikte günlük hayatımızda medyanın önemi de artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi günümüzde medya kullanımının yaygınlaşmasının olumlu sonuçları arasında <u>gösterilemez</u>?

A) Özel hayatın paylaşılması
B) İletişim imkânlarının artması
C) Bilgiye ulaşmanın kolaylaşması
D) Haber alma imkânının gelişmesi

47. Buluş ya da icat, daha önce bulunmayan bir şeyin insan çabasıyla oluşturulmasıdır. İcatların çoğu daha önce var olan teknolojilerin yeni ve benzersiz biçimde bir araya getirilmesinin sonucudur.

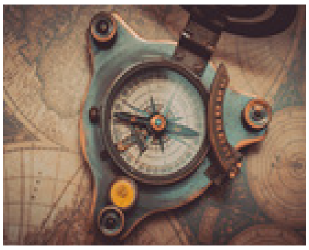
Aşağıdakilerden hangisi insanların bilgi birikimini arttırmaya yönelik buluşlardan biri değildir?

A)

Matbaa

B)

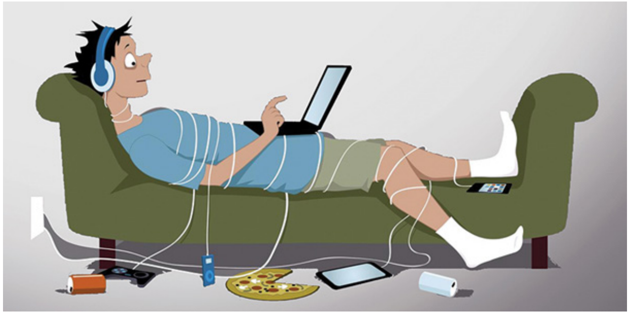
Tekerlek

C)

Pusula

D)

Yazı

48

Teknolojinin insanlar arası iletişimi olumsuz etkilemesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilinçsiz kullanım
B) Teknik altyapı
C) İletişim kanalları
D) Zaman kontrolü

49. Bugün kullandığımız genel ağ ortamında bilgilerin büyük kısmı yetkili ve alanında uzman kişilerin denetiminden geçmemektedir.

Bunun sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkmaktadır?

A) Sınırlı bilgi akışı
B) Sosyalleşmenin artması
C) Zamanın boşa harcanması
D) Doğru olmayan bilgi dolaşımı

50. Genel ağ kullanan her bireyin medya okuryazarlığı becerisini geliştirmesi gerekmektedir.

Bu gerekliliğin sebebi aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Doğru bilgiye hızlı ulaşma
B) Eleştirel bakış açısı kazanma
C) Bilgiyi sorgulayıp, çözümleme
D) Sadece kendi fikirlerinin doğruluğunu onaylama

51. Genel ağ üzerinden yapılan mesafeli alışverişte güvenliğin sağlanması ve kişisel verilen korunmasına dikkat etmek gerekmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi sürekli olarak haberlere konu olan kötü sonuçlarla karşılaşmamak için dikkat edilmesi gereken unsurlardan değildir?

A) Her zaman aynı şifreyi kullanmak
B) Lisanslı Anti-virüs programı kullanmak
C) Https:// şifrelemesi yapan siteleri kullanmak
D) Herkesin sıklıkla kullandığı sitelerden alışveriş yapmak

52. Nasıl ki adımızı, soyadımızı, açık adresimizi, telefonumuzu ve ailemizin kişisel bilgilerini bir kartona yazıp sokak sokak dolaşarak tanımadığımız insanlara göstermiyorsak aynı şekilde bu bilgilerimizi sosyal ağlarda da yabancılarla paylaşmamalıyız.

Bu şekilde davranılmasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güvenlik B) Şeffaflık C) Sosyallik D) Sanallık

53.

Teknolojinin gelişebilmesi için aklın ve bilimsel çalışmaların özgür olması gerekir. Bilginin kölesi olursak teknolojinin de efendisi oluruz.

Verilen açıklamaya göre;

I. Bilgi ve teknoloji arasında sıkı bir bağ vardır.
II. Bilgi olmadan teknoloji geliştirebiliriz.
III. Özgür düşünce teknolojik gelişmelerin önünü açar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

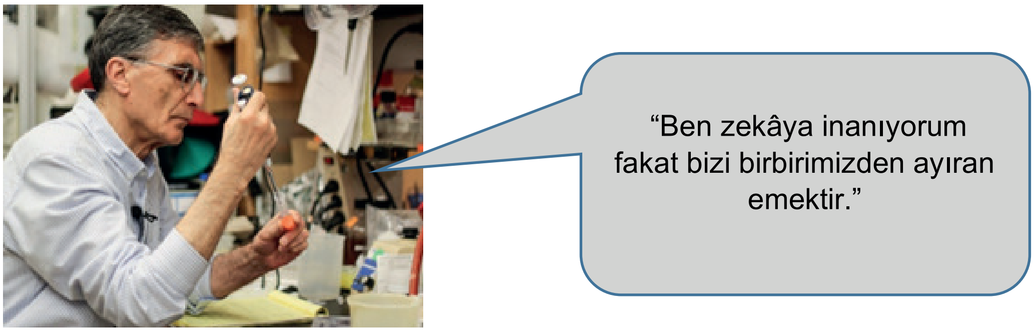
A) Yalnız I B) II ve III C) I ve III D) I, II ve III

54. Bir bilim insanı ……………… olmalıdır. Çünkü her bilginin doğru olduğu söylenemez.

Boş bırakılan yere bilim insanlarının hangi özelliği yazılmalıdır?

A) Planlı B) Meraklı C) Sorgulayıcı D) Ön yargılı

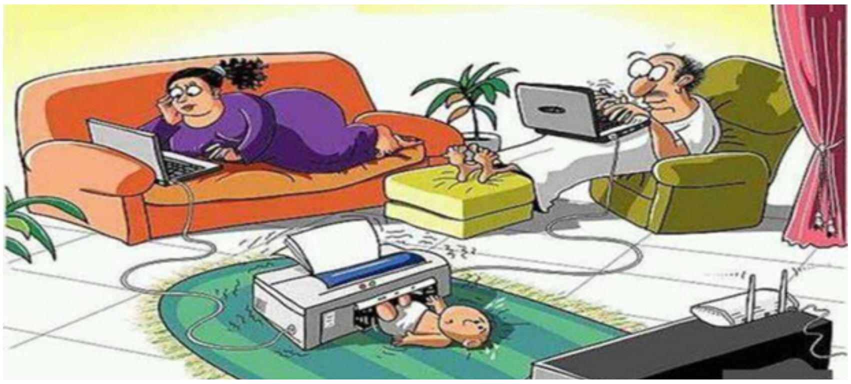
55.

Nobel kimya ödülü alan Türk bilim insanı Aziz Sancar'ın yukarıdaki sözü bilim insanlarının hangi özelliğini vurgulamaktadır?

A) Planlı olması
B) Meraklı olması
C) Hayal gücünün olması
D) Azimli ve çalışkan olması

56. Teknoloji geliştikçe sanal ortamlardaki iletişim artmakta yüz yüze iletişim ise giderek azalmaktadır.

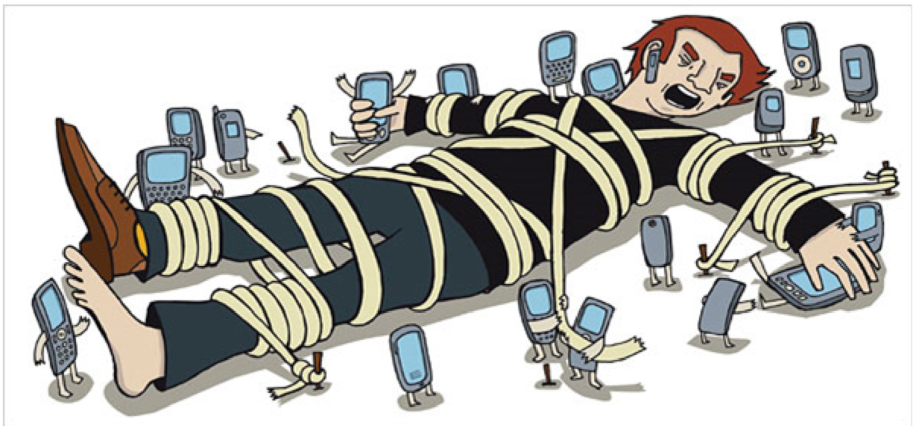
Bu durumun bireyler üzerinde aşağıdakilerden hangisine yol açması <u>beklenmez</u>?

A) Aile içi iletişimin azalmasına
B) Sosyal bağların zayıflamasına
C) Bireysel yeteneklerin gelişmesine
D) Yalnızlık duygusunun artmasına

57. İnternette yeni tanıştığı bir kişinin kendisi hakkında gizli sayılabilecek bilgileri sormaya başlaması durumunda, kişinin; aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilemesi doğru olmaz?

A) Her tanıştığı kişinin kötü olmayacağını düşünüp istediği bilgileri vermelidir.
B) Sorduğu sorulara cevap vermemelidir.
C) Kişinin kendisine ulaşmasını engellemelidir.
D) Kişisel bilgilerini paylaşmamalıdır.

58. Teknolojinin insan hayatına birtakım olumsuz etkileri bulunmaktadır.

Aşağıda verilen etkilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

A) Sinir bozukluğu yaşama
B) Aile içi iletişimsizlik
C) Uyku problemleri
D) Aşırı kilo alma

59.

“Hakikati konuşmaktan korkmayınız.”

Mustafa Kemal Atatürk’ün bu sözü bilim insanlarının hangi özelliği ile ilişkilendirilebilir?

A) Zamanı iyi kullanması
B) Gerçekleri cesaretle savunması
C) Geniş hayal gücüne sahip olması
D) İyi bir gözlem yeteneğine sahip olması

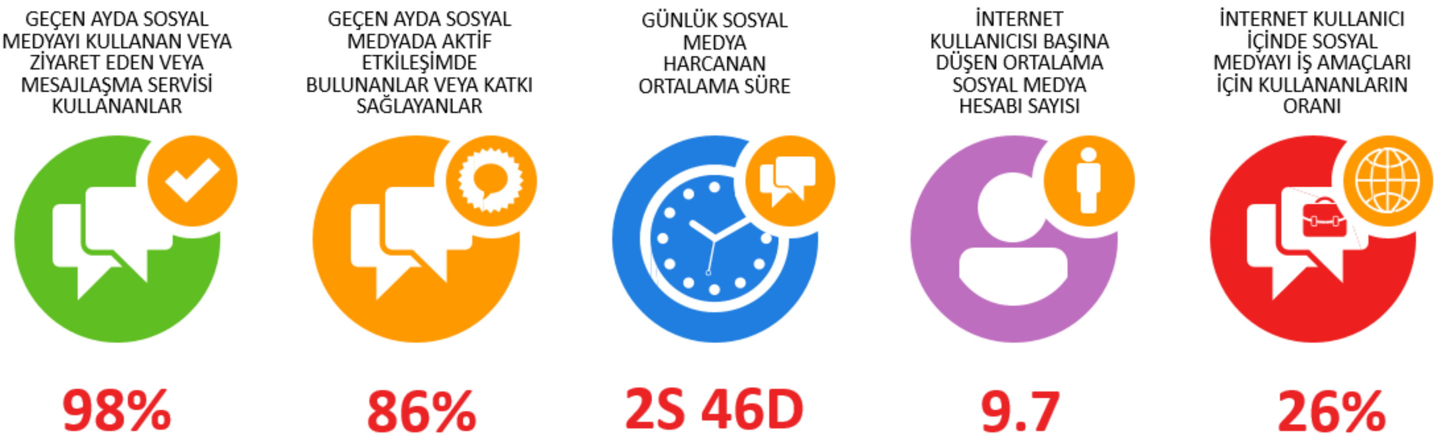
60. Öğrencilerin projelerini hazırlarken bilimsel etiğe uygun davrandığını aşağıdakilerden hangisine bakarak ulaşabiliriz?

A) Özgün bir çalışma ortaya koyması
B) Yararlandığı kaynakları belirtmesi
C) Projesini zamanında teslim etmesi
D) Her ulaştığı bilgiyi doğru kabul etmesi

61.

SOSYAL MEDYA DAVRANIŞLARI

İNTERNET KULLANICILARININ SOSYAL MEDYADA NASIL ETKİLEŞİME GEÇTİĞİNİ GÖSTERİR

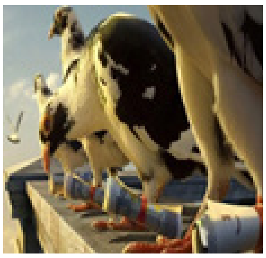
Türkiye'de Sosyal Medya Davranışları ile ilgili yapılan araştırma ile ilgili verilenlere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

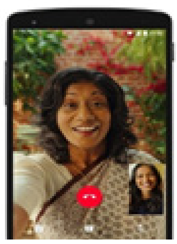
A) Kişilerin sosyal medya kullanımı aylık olarak pek değişiklik göstermemektedir.
B) Sosyal medya kullanıcılarının birden fazla sosyal medya hesabı bulunmaktadır.
C) Günlük sosyal medyaya harcanan süre dünyada kullanılan süreden fazladır.
D) İnternet kullanıcıları içinde sosyal medyayı iş için kullanan oranı azdır.

62. Dünyada yaşanan Covid-19 virüsü nedeniyle okullarda yüz yüze eğitime ara verilmesi sonrası başlanan Uzaktan Eğitim'in faydaları arasında hangisi yer almaz?

A) Öğretim ortamı ve içeriğe 7 gün 24 saat erişim olanağı verir.
B) Fiziksel engelli öğrencilere eğitim olanağı sağlar.
C) Bütün öğrencilerin eğitiminin tam olarak gerçekleşmesini sağlar.
D) Çok çeşitli iletişim teknolojilerini eğitim hizmetine sunabilen bir sistemdir.

63. Eski dönemlerden beri insanlar iletişim kurmak için çeşitli yöntemler kullanmışlardır.

Yukarıda verilen görsellere göre iletişim ile ilgili hangisi söylenebilir?

A) Teknoloji her zaman insanların yararına olmuştur.
B) Eski dönemlerde insanlar arası sosyal ilişkiler çok gelişmiştir.
C) İnsanlar daha iyi iletişim kurmak için yeni yollar bulmuşlardır.
D) Günümüzde bütün insanlar iletişimde teknolojiyi kullanmaktadır.

CEVAP ANAHTARI

1.

- [x] Bilginin kaynağı güvenilir mi?
- [ ] Sitenin görseli güzel görünüyor mu?
- [x] Bilgi güncel mi?
- [x] Sitenin uzantısı ''edu'' veya ''gov'' ile devam ediyor mu?
- [ ] Araştırma yaptığım site çok fazla kişi tarafından takip ediliyor mu?
- [x] Sitenin isminin başında https:// yazıyor mu?

2.

D	T	Cümle
	X	Gelişen teknoloji bilgiye ulaşmayı zorlaştırmıştır.
√		Araştırmamı yaparken resmi kurum sitelerini takip ederim.
√		Genel ağdan elde ettiğim bilgiyi başka kaynaklardan araştırırım.
√		Genel ağın bilinçsiz kullanımı başımıza Kimlik hırsızlığı başta olmak üzere pek çok sorun açabilir.
	X	Gelen e-postaların hepsini açarız.
	X	Şifrelerimiz kolay tahmin edilebilir olmalıdır.
√		Araştırmalarımızın sonunda kaynakça mutlaka olmalıdır.
	X	Sosyal Medya kullanımı sosyal ilişkilerimizi güçlendirir.

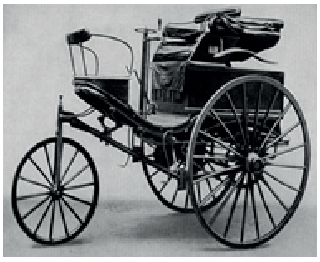
3.

- Bilim insanları çalışmalarını, sonuca ulaşana kadar sürdürür. ....**KARARLI**............
- Bilim insanları olayları olduğu gibi kabul etmez. ......**ŞÜPHECİ**........................
- Bilim insanları araştırmaları sonunda ulaştıkları bilgileri olduğu gibi açıklar, kişilere göre davranmaz. ......**CESUR**.........
- Bilim insanları zamanı verimli kullanır. ....**PLANLI**..............
- Bilim insanları önyargısızdır. ....**TARAFSIZ**.....................

4.

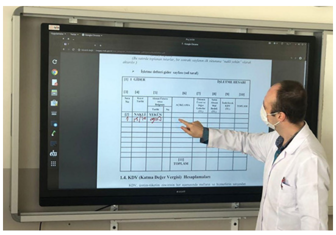
Telefon

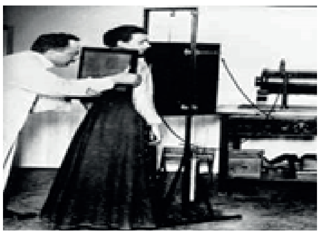
Otomobil

Televizyon

Akıllı tahta

Röntgen Cihazı

Eğitim

Haberleşme

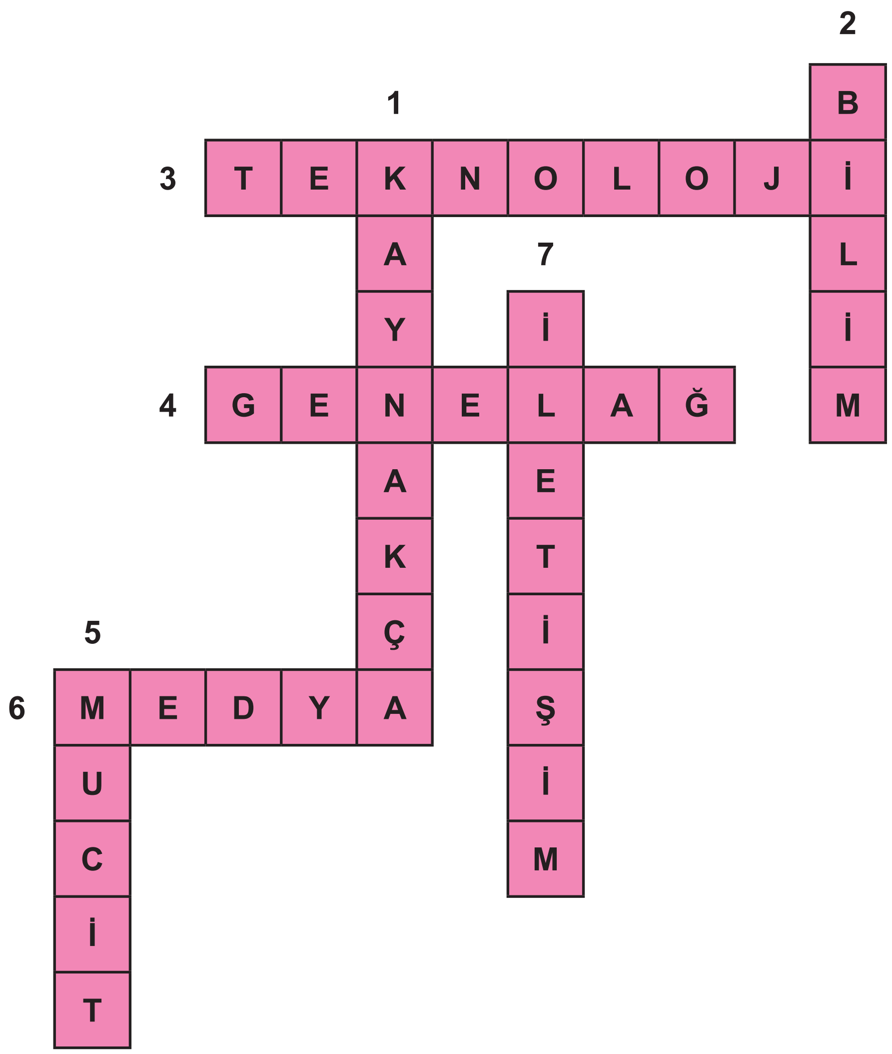
Sağlık

Ulaşım

Telefon → Haberleşme
Otomobil → Ulaşım
Televizyon → Haberleşme
Akıllı tahta → Eğitim
Röntgen Cihazı → Sağlık

CEVAP ANAHTARI

5.

6. **ANAHTAR KELİME: KİTAP**

7.

BİLİM İNSANLARINA AİT ÖZELLİKLER	BİLİM İNSANLARINA AİT OLMAYAN ÖZELLİKLER
- Meraklı olmak - Araştırmacı olmak - Yeniliklere açık olmak - Sabırlı olmak - Planlı çalışmak	- Hata yapmaktan korkmak - Ümitsiz olmak - Ön yargılı olmak - İşin kolayına kaçmak - Zorluklar karşısında pes etmek

CEVAP ANAHTARI

8.

Y	Yapılan araştırmada kaynakça kısmına sadece kitap isimleri yazılmalıdır.
Y	Sosyal medyaya aktarılan bilgilerin güvenirliği yüksektir.
D	Medya okuryazarlığı becerisine sahip bireyler medya araçlarından doğru yararlanır.
D	Teknoloji kullanımı insan ilişkilerinde bazı olumsuzluklara neden olabilir.
Y	Genel Ağ üzerinden eriştiğimiz bilgilerin doğruluğuna inanmalıyız.

9.

İnsanlar arasında iletişim sağlayan kitle iletişim araçlarının tümüne **MEDYA** denir.

Bir aleti, aygıtı ve yöntemi ilk kez bulma işine **İCAT** denir.

Bilimsel bilgiye ulaşmak için sistematik olarak çalışan kişilere **BİLİM İNSANI** denir.

Düzenli aralıklarla yayımlanan gazete ve dergilere **SÜRELİ YAYIN** denir.

Belli bir yönteme göre düzenlenen; herhangi bir konu hakkında ayrıntılı bilgi içeren, genellikle birkaç ciltten oluşan kitaplara **ANSİKLOPEDİ** denir.

Bilgi edinmek amacıyla kullanılan her türlü kaynağa **BİLGİ KAYNAĞI** denir.

Bir araştırma veya incelemede yararlanılan kaynakları gösteren listeye **KAYNAKÇA** denir.

Mevcut bilgiler kullanarak yeni bilgiler ortaya koyma işlemine **BİLİMSEL DÜŞÜNME** denir.

10.

(**Y**) Galileo elektriği bulmuştur.

(**Y**) Sütü pastörize etme yöntemini Newton bulmuştur.

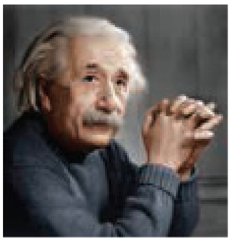
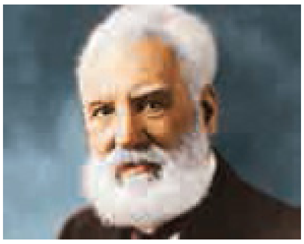
(**D**) Bilim insanlarının amacı insanlara faydalı olmaktır.

(**D**) El Cezeri makine ve robotlar hakkında çalışma yapmıştır.

(**D**) İbn-i Sina tıp alanında çalışmalar yapmış önemli bir bilim insanıdır.

CEVAP ANAHTARI

11.

			
Thomas Edison	Albert Einstein	A. Graham Bell	Prof. Dr. Aziz Sancar
3	1	4	2
1	1921 yılında Nobel Fizik Ödülü'nü kazanmış Alman asıllı bilim insanıdır.		
2	DNA onarım mekanizmaları konusundaki buluşu ile 2015 yılında Nobel Kimya Ödülü'nü kazanmış bilim insanımızdır.		
3	Elektrik ampulünü icat etmiş Amerikalı bilim insanıdır.		
4	Telefonun icadı ile tanınan İskoç bilim insanıdır.		

12.

[√] Lisanslı anti-virüs programları yüklemeliyiz.

[X] http:// uzantılı her bağlantıya güvenmeliyiz.

[√] USB bellekleri kullanmadan önce virüs taraması yapmalıyız.

[√] Bilgisayarımızdaki önemli verileri mutlaka yedeklemeliyiz.

[X] İlgimizi çeken haberleri her zaman açmalıyız.

CEVAP ANAHTARI

13.

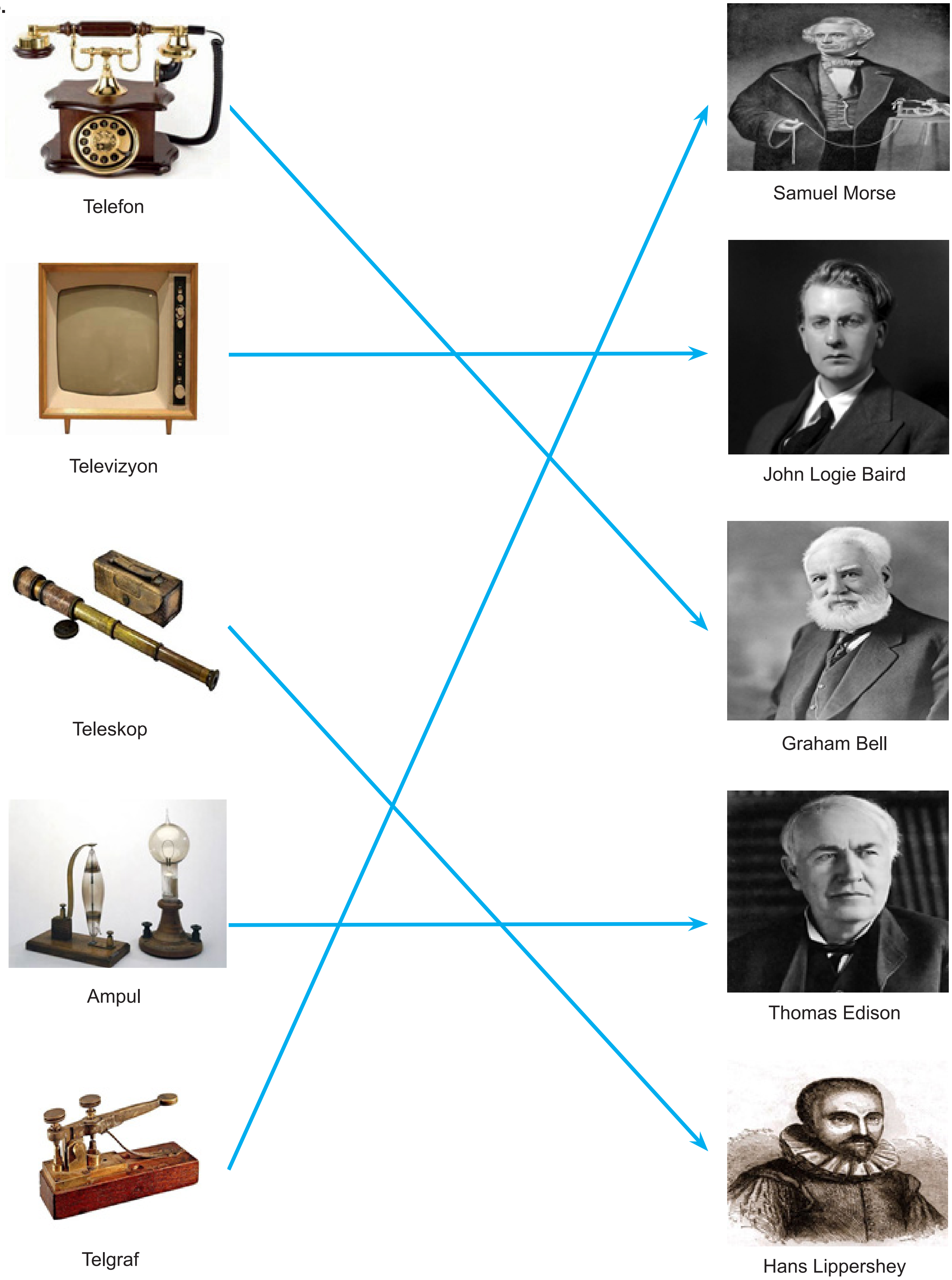
Doğru	Yanlış	Cümle
√		2019 yılı Türkiye'nin nüfusu 82,44 milyondur.
	X	Mobil abonelerin tamamı sosyal medya kullanmaktadır.
√		Sosyal medya kullanımının büyük çoğunluğu mobil üzerindendir.
	X	İnternet kullanıcılarının tamamı kentlerde yaşamaktadır.
√		Türkiye nüfusunun %93 ünün mobil aboneliği bulunmaktadır.
	X	Sosyal medyayı en çok kadınlar kullanmaktadır.
√		Nüfusun %63'ü sosyal medya kullanmaktadır.
√		Türkiye'de 60 milyona yakın insan internete ulaşabilmektedir.
	X	İnternet kullanıcıları aynı zamanda sosyal medya da kullanmaktadır.
	X	Mobil sosyal medya kullanıcıları daha çok gençlerdir.

14.

- [√] Birden fazla kaynak taraması yapması
- [X] Başkasının fikirlerini kendi fikirleri gibi sunması
- [√] Yaptığı alıntıları tırnak işareti ile belirtmesi
- [X] Genel ağdaki bilgileri sorgulamadan kabul etmesi
- [X] Araştırmalarını kopyala, yapıştır yöntemiyle yapması
- [√] Araştırmalarını rapor halinde sunması
- [√] Yararlandığı kaynakları belirtmesi

CEVAP ANAHTARI

15.

CEVAP ANAHTARI

16.

- ✓ Yazarın adı ve soyadı
- X Satış fiyatı
- ✓ Basım yeri ve yılı
- ✓ Kitabın adı
- X Sayfa sayısı
- ✓ Kitabın yayınevi
- X Kitabın özeti
- X Kitabın boyutu

17.

- ✓ Alışverişi güvenli internet bağlantısı kullanarak gerçekleştirmek
- X Beğendiğimiz ürünün çok ucuz olduğunu görünce hemen almak
- ✓ İnternet tarayıcısını güncel tutmak
- X Başka birinin gönderdiği alışveriş linkine bağlanmak
- ✓ Online alışverişe özel bir mail adresi kullanmak
- ✓ URL'sine bakıldığında https:// ile başlayan siteleri kullanmak
- X Alışveriş yaparken istenen bütün kişisel bilgileri vermek
- ✓ Alışveriş sonrası banka hesaplarını sık sık kontrol etmek

18.

- ✓ İletişim araçları ve internet bilinçli kullanılmalıdır.
- X Dikkat çekici haberler rahatlıkla okunabilir.
- ✓ Kişisel bilgiler başkalarıyla paylaşılmamalıdır.
- X Sosyalleşmek adına tanımadığımız kişilerle sohbet edilebilir.
- X Değişik cihazlardan bağlantı kurularak özel işler yapılabilir.
- ✓ Güvenlik (anti virüs vb.) yazılımları güncel olmalıdır.
- X Gelen mesajların hepsi kısa sürede okunmalıdır.
- ✓ Yüz yüze ilişkilerdeki etik kurallar sanal ortamda da aynı şekilde uygulanmalıdır.
- X Yaşadığımız problemleri yakınlarımızla paylaşmalıyız.
- ✓ Ele geçirilmesi ve tahmin edilmesi zor kullanıcı şifresi belirlenmelidir.

CEVAP ANAHTARI

19.

S	E	Ş	M	E	R	A	K	L	I	Y	P	A	E	R	N	Z
I	J	Ü	L	Ş	T	Ç	O	F	Ö	U	E	R	P	K	E	K
O	Y	E	N	İ	L	İ	K	L	E	R	E	A	Ç	I	K	İ
L	G	I	Ü	B	A	L	D	F	D	K	A	Ş	K	G	T	B
D	E	Ç	A	L	I	Ş	K	A	N	Y	E	T	I	Y	E	L
Ü	D	O	B	J	E	K	T	İ	F	I	H	I	H	S	R	A
R	A	K	R	N	O	P	A	F	V	A	O	R	A	A	Ü	Z
Ü	E	Y	S	M	L	Ğ	R	L	C	H	M	M	H	B	C	İ
S	P	Ö	N	Y	A	R	G	I	L	I	J	A	B	I	V	S
T	T	N	A	K	T	Ş	Ü	J	A	E	Ö	C	Z	R	O	T
V	İ	L	T	E	R	Y	A	G	E	A	T	I	T	L	Ğ	İ
A	Y	Ü	R	Y	Ü	K	Ö	J	P	L	A	N	L	I	Ç	M
E	R	I	B	E	N	C	İ	L	Ö	Z	Ğ	E	T	A	U	Ü

20.

OLUMLU
A – C – F – G

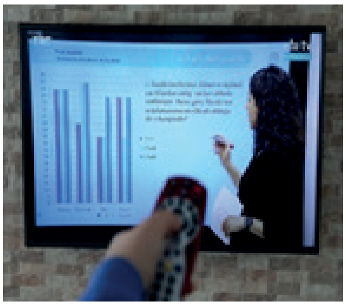
OLUMSUZ
B – D – E – H

CEVAP ANAHTARI

21.

Görsel ve İşitsel

Görsel ve İşitsel

Görsel

Görsel ve İşitsel

22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
B	D	B	C	C	D	C	C	C	B	C

33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
C	B	B	C	D	A	C	D	B	D	C

44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
B	A	A	B	A	D	D	A	A	C	C

55	56	57	58	59	60	61	62	63
D	C	A	B	B	B	C	C	C

meb.gov.tr